

TIẾNG VIỆT

Làm Vốn

Bích Hải Hafield

Tôi có chút mánh lả trước Tết vài hôm thì gọi các con lại, dạy cho ba anh em thuộc lòng mấy câu chúc Tết làm vốn, để khi đi Tết bà con thì chúng biết chút văn hoa chúc tuổi họ hàng. Trên đường đi, trong xe tôi khảo bài từng đứa như nhuyển; còn dặn con nhớ tươi cười, chúc sao cho dịu dàng, êm ái... Chêm chệ áo dài khăn đóng, khoanh tay cúi đầu, lần lượt ba anh em thay phiên nhau vang vang mấy câu chúc đầu năm:

*“Năm cũ vừa qua
Bước sang năm mới
Hôm nay con tới
Kính chúc Ông Bà
Sống lâu sức khỏe,
Trẻ mãi không già
Trần đầy ơn Chúa
Hạnh phúc yên vui
Cửa nhà sung túc
Hạnh phúc Khang An
Làm ăn phát đạt
Vạn sự như ý
Chúc mừng năm mới...”*

Đi tới đâu ai nghe chúc xong là cũng đều “lé xệ mắt” ngạc nhiên. Nhất là các ông bà hay các bác lớn tuổi trong họ hàng hay nói, “Ồ hay, mấy đứa con của ông Mỹ mắt xanh mũi lõ mà biết chúc Tết, nói tiếng Việt giỏi quá!” Tôi dạ dạ, cảm ơn xong lòi chúng đi cho lẹ trước khi các bác, các chú vui miệng hỏi thêm vài câu tiếng Việt thì bị bẻ mánh lả!

Tôi nhớ có một năm lâu lắm rồi, khi cha con nó gọi điện thoại cho Bà Nội bên tiểu bang khác, kể chuyện Tết Việt Nam, ăn bánh chưng, bánh tét, hoa cúc, hoa anh đào, lì xì bao thư đỏ... Tôi bèn nói với các con chúc

Tết cho Bà Nội nghe. Mắt bà chắc cũng lé xệ, tuy không hiểu một chữ bà cũng xuýt xoa: “Úi chà, cháu bà nói tiếng Việt nhanh như gió, giỏi quá!” Nghe con mình được khen, tôi ngồi rung đùi ung dung sung sướng... Đang bay bổng lên tới chín tầng mây thì Bà Nội hỏi: “*Sounds beautiful, tell me what does it mean?*” Anh em nó nhìn nhau, nhún vai, xong con gái tôi nhanh miệng nhất nói liền, “*Basically, it means happy New Year and... give me the red envelope with money in there...please!*” Tôi không biết mình có tương tượng hay không, mà tôi cảm thấy mắt bà đang lé, bổng tròn hoảng hồn, Chúa tôi!...

Nghe con nói về ý nghĩa của câu chúc mà nó hiểu có thêm cái vụ có bao lì xì đỏ trong đó, tôi xấu hổ thiếu điều lấy cái mo mà úp vào mặt. Sau cái Tết năm đó, tôi quyết chí nói tiếng Việt và khuyến khích con mình nói nhiều hơn, nhất là các con cần phải hiểu những gì mình nói. Con nít học nhanh lắm, ít lâu chúng đã hiểu kha khá, nhưng khi trả lời lại thì thích nói tiếng Anh hơn. Muốn dạy con thêm ở nhà, bao nhiêu lần tôi *download* mấy bài trong *internet* để dạy các căn bản đánh vần và tập đọc, nhưng chỉ sau khoảng vài phút thì đứa mặt sung, đứa khóc lóc nước mắt đầm đìa, đứa đồ

lì không muốn mở miệng ra nữa... Sau vài tuần, chồng tôi thấy không ổn nên anh khuyên tôi nên đưa con mình tới trường Việt Ngữ ghi danh để các thầy cô giáo giúp dạy cho, như thế sẽ tránh được tình trạng mẹ con xích mích trong nhà.

Tôi như “buồn ngủ gập chiếu manh,” nóng lòng chờ ngày đến trường Việt Ngữ Saddleback để ghi danh cho ba anh em vào trường. Lúc đầu chúng cũng ngại ngùng lắm, nhưng thời đó vào giờ Việt Ngữ có phát *snacks* cho từng học sinh, nghe có kẹo, có *chips*

chúng lên tinh thần liền. Dù sao đi nữa thì thầy cô giáo cũng hiền hơn “bà chẳng lửa” ở nhà gập mấy chục lần, *homework* nhẹ nhàng nên con tôi chẳng than phiền một lời nào, ngoan ngoãn làm bài, đi học chăm chỉ. Tôi thật thích mỗi khi nghe con mình bập bẹ đánh vần, trợ trợ đếm 1, 2, 3... Con gái của tôi thích đánh vần tên đệm của mình (Lan-Thy) nhiều lần vì tên nó có chữ cái “Y” mà cháu thích nhất phát âm là “i-cờ-rét”. Hai anh kia thì

Bé Lan Thy - Lớp Mẫu Giáo 2009

chọc bỗ là tên của *daddy* không đánh vần được vì tiếng Việt không có chữ cái “J”. Chồng tôi đến hôm nay vẫn thấy ám ức là tại sao mẫu tự Việt Nam mình lại “kỳ thị” thế?

Mỗi Chúa Nhật tôi chở các con đến trường, nếu hôm nào thời gian cho phép thì tôi theo con vào lớp xem con mình học hành ra sao, sẵn phụ các thầy cô giáo nếu họ cần giúp làm việc gì quanh quẩn trong lớp. Tôi có ba đứa con nên mỗi tuần tôi vào dự mỗi lớp. Khi thấy tôi trong lớp anh em nó cũng có vẻ học chăm chỉ hơn một chút. Ngày nào về tôi cũng hết lòng biết ơn các em TA, thầy cô giáo đứng lớp, cũng như các cô đứng bên ngoài lo việc chung chung toàn trường. Từ cách pha nước lạnh, nước cam cho các em uống, cho đến cái kẹo, cái bánh cho phần *snacks*. Lúc điểm danh, tập đọc, tập viết, ê a đánh vần, đăng các bài làm ở nhà trên *website*. Thầy cô nào cũng thật vui vẻ, tươi cười. Nhìn thầy cô dạy các em, tôi nhận ra được tinh thần hy sinh của họ thật cao, lời nói luôn dịu dàng, kiên nhẫn và rất yêu mến trẻ em. Nhìn thế tôi khẳng định được là họ rất yêu nghề. Bao nhiêu lần tôi thắc mắc, mình đi làm được lãnh lương, có *vacation*, *bonus* mà chẳng được một góc tươi tắn như các thầy cô đây. Trong khi họ hoàn toàn làm tự nguyện không lương, hy sinh thời giờ hằng tuần đứng lớp, chưa kể bao nhiêu giờ ở nhà chấm điểm, soạn bài, viết thư nhắn nhủ các em làm bài, tập đọc, tập viết v.v. Tuy là mỗi Chúa Nhật họ ra đứng lớp chỉ một tiếng đồng hồ, nhưng chắc cũng phải bỏ ra khá nhiều thời gian để chuẩn bị ở nhà trước khi vào lớp. Những thời gian họ phải lấy đi từ gia đình của họ để cống hiến vào trường Việt Ngữ nhằm dạy dỗ và trau dồi thêm vốn tiếng Việt cho các em. Tôi cũng không quên biết ơn và thật cảm phục sự hy sinh của những phu quân hoặc phu nhân của họ đang ở nhà phải cáng đáng công việc để cho vợ hay chồng mình đến đứng lớp mỗi chiều Chúa Nhật để dạy các con tôi.

Hằng tuần, ngoài việc dạy dỗ cho các trò tập đọc, tập viết, tập nói các thầy cô còn khuyến khích dạy thêm cho các em biết lễ độ, thưa trên trình dưới. Tôi nhớ có một hôm hai đứa nhỏ nhờ anh nó với lấy dùm cái gì đó trên tủ cao, hai đứa em lịch sự nói với anh “*thank you*,” anh hai bèn trình trọng xỏ một tràng bài mới học: “Dạ em, không có chi...” làm tôi phải bùm miệng ráng nín cười.

Tôi rất thích chương trình Tết Nguyên Đán mà các thầy cô tổ chức hằng năm. Các em được khuyến khích mặc áo dài, quốc phục truyền thống, những văn nghệ nhỏ nhỏ, chúc Tết của từng lớp. Các thầy cô tốn bao công sức gầy dựng chương trình cho thật phong phú, dạy các em các phong tục ngày Tết và những sự tích

của các bánh chưng bánh tét, cây nêu, đốt pháo. Sau đó có múa lân, lì xì rồi cùng ăn Tết chung với nhau.

Tôi thật cảm phục các thầy cô khi nhìn thấy sự đoàn kết làm việc chung với nhau. Vì lợi ích cho các em, các thầy cô luôn âm thầm hy sinh thời giờ để làm việc và miệng luôn niềm nở tươi cười khuyến khích. Mỗi lần nhắc tới các thầy cô, thì con tôi luôn nhắc tới sự ân cần vui vẻ và yêu thương trìu mến mà các thầy cô luôn dành cho chúng.

Tôi rất cảm ơn Trường Việt Ngữ Saddleback đã cho các con tôi cơ hội học cùng lớp với các bạn Việt Nam để bập bẹ học từng chữ tiếng Việt từ thưa còn bé. Hôm nay tuy chúng chưa viết văn viết sách, đọc tiểu thuyết được nhưng ít ra chúng cũng hiểu khá nhiều khi nghe mẹ nói chuyện. Khi có khách, các cháu cũng biết dạ thưa và trả lời khi được hỏi: con mấy tuổi, học lớp mấy, có bò chưa, con thích học nghề gì v.v. Nhất là đi nhà hàng cầm thực đơn lên, chúng cũng biết gọi món nào là thịt bò, chứ không phải thịt gà, hay bún thịt nướng chứ không phải cá kho tộ. Hay nghe mẹ bảo con đi uống nước cho đỡ khô người, thì chúng không lờ ngơ bụng nước lại cho mẹ uống.

Có một kỷ niệm vui vui là hôm gần Tết, tôi bảo hai anh em chở nhau đi cắt tóc. Về nhà hai đứa hơn hờ khoe: “Hôm nay mình cắt tóc *free*, không *pay*.” Tôi ngạc nhiên trở mắt chưa hiểu tại sao thì cậu út nhanh nhẩu nói: “*Cô asked if* mình biết nói tiếng Việt Nam, mình nói ‘dạ có’, *cô asked us to say something*, mình chúc Tết, *cô happy* nói *free haircut today*, không lấy tiền!”

Năm nay trường Việt Ngữ kỷ niệm 30 năm thành lập. Tôi thiết tưởng 30 năm qua các thầy cô giáo đã giúp vun xới và gieo những hạt giống tiếng Việt cho các em, để ngày hôm nay kết quả được nảy mầm và sinh hoa kết trái. Trường Việt Ngữ Saddleback ngày càng vững mạnh và phong phú là nhờ vào công lao, hy sinh và nhẫn nại của những người luôn âm thầm liên li hỗ trợ cho trường. Chúc mừng Trường Việt Ngữ 30 năm thành lập, nguyện xin Chúa chúc lành cho các công việc của các thầy cô và trả công cho họ thật xứng đáng. Nguyện xin Thiên Chúa cũng luôn gìn giữ và ban ơn cho trường Việt Ngữ luôn vững mạnh và phát triển tốt đẹp trong sứ mạng bảo tồn tiếng Việt trên đất Mỹ.

TIÊN HỌC LỄ, HẬU HỌC VĂN.
'FIRST IS OBEEDIENT, SECOND IS KNOWLEDGE.'